

Link: https://www.ted.com/talks/graham_shaw_why_people_believe_they_cant_draw

Why people believe they can't draw, Graham Shaw, 2015

Tłumaczenie: Dorota Michalik

Dzień dobry. Mam pytanie, kto z was uważa, że umie rysować?

(Śmiech)

Chyba z 1 czy 2% rąk poszło w górę. To ciekawe, prawda? To trochę tak jak z myśleniem o poprawnej pisowni czy śpiewaniu. Stwierdzamy, „Albo potrafisz, albo nie”. Ale myślę że potraficie. Bo kiedy ludzie mówią „Nie umiem rysować”, ma to więcej wspólnego z ich przekonaniami niż talentem czy zdolnościami. Więc wydaje mi się, że gdy mówicie, że nie umiecie rysować, to tylko iluzja. I udowodnię wam to dzisiaj.

Kiedy mówię o „rysowaniu”, to nie chodzi mi o to, że będziemy teraz rysować jak Michał Anioł. Nie będziemy malować sklepienia kaplicy Sykstyńskiej. Ale czy nie byłibyście zadowoleni, gdybyście po naszym spotkaniu potrafili narysować takie obrazki?

(Szmery na widowni) Oj, tak! (Śmiech)

Albo nawet takie?

(Śmiech)

Potrzebujecie tylko dwóch rzeczy, żeby to osiągnąć. Po pierwsze, otwarty umysł. Dacie radę?

(Publiczność) Tak!

A po drugie, po prostu spróbujcie. Łapcie mazak i kartkę papieru.

(Szmery na widowni)

Dobrze, zrobimy tak: Pokażę wam pierwszą postać, którą narysujemy, więc na początek po prostu popatrzcie. Zaczynamy. Tylko patrzcie. To będzie nasza pierwsza postać. Nazywa się Spike. A teraz narysujemy go razem. Rysuję jedną linię, potem wy ją rysujecie i jak skończycie, popatrzcie na mnie, to będę wiedział, że jesteście gotowi na dalszy ciąg. OK, zaczynamy. Najpierw nos. Teraz oczy. Wyglądają jak dwie szóstki albo cudzysłów. I zrobione. Teraz usta. Ładny, duży uśmiech. A teraz ucho tutaj. Potem najeżone włosy. A potem przykładamy mazak po lewej stronie ust, kreska o tak. Mazak pod ucho, i linia w dół. Mazak po lewej od szyi, brzeg T-shirtu. Kreska na lewo, kreska na prawo. Pokażcie wszystkim rysunki.

„Myślenie wizualne w edukacji globalnej”

Projekt jest współfinansowany w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2020 roku

(Śmiech)

Jak poszło?

(Śmiech)

OK, świetnie. Wygląda na to, że właśnie nauczyliście się rysować jedną postać, ale tak naprawdę nauczyliście o wiele więcej – nauczyliście się sekwencji, która pozwoli wam narysować setki, tysiące różnych obrazków, bo wystarczy pozmienić parę rzeczy w tej sekwencji.

Spróbujcie tego. Rysujcie ze mną. Nos. Oczy. Uśmiech. O tak. Teraz włosy. Mazak po lewej stronie ust, pod włosami, małe V na wcięcie koszulki, kreska na lewo, kreska na prawo. I mamy kolejną postać. Nazwijmy ją Thelma. (Śmiech) Mamy Spike'a i Thelmę.

Spróbujmy dalej. Zaczynamy. Kolejna modyfikacja. Już wiecie o co chodzi. Zaczynamy od nosa. Ale tym razem trochę zmienimy oczy. Popatrzcie, dwa kółka razem, o tak. Dobrze. Potem dwie kropki na oczy. I tym razem trochę zmienimy usta. Patrzcie. Zamalowujemy kółko. Spróbujcie. Teraz ucho. I zaszalejemy trochę z włosami, patrzcie. Ładne kręcone włosy. I to samo: mazak po lewej stronie ust, linia tutaj. Linia od ucha. Brzeg koszulki. Kreska na lewo, kreska na prawo. Chyba nazwiemy go Jeff. (Śmiech)

Jeszcze jeden rysunek. Jedna próba. Jedziemy. Już wiecie o co chodzi. Znowu zaczynamy od nosa. Zauważcie te wprowadzamy małe zmiany. Teraz zmienimy oczy, narysujemy je oddzielnie. Dodamy kropki w środku. A teraz trochę inne usta. Narysujmy takie małe V. Trójkąt. Kreseczka w poprzek i zamalowujemy jedną część. Teraz patrzcie uważnie. Włosy, patrzcie. I mamy, linia tutaj. I troszkę tutaj. I, patrzcie, dwa trójkąty na kokardkę. Trójkąt na dole na resztę włosów. Mazak znowu po lewej stronie ust. Już wiecie. Linia do dołu na szyję. Teraz V. Kreska na lewo, kreska na prawo. Proszę bardzo. Nazwijmy ją Pam. (Śmiech)

Więc narysowaliście... (Śmiech) narysowaliście cztery postaci. Możecie teraz chwilę odpocząć. Odsapnijcie sobie. Rozumiecie, o co chodzi. Wprowadzamy po prostu małe modyfikacje. Pokażę wam parę. Cały dzień tak można, prawda? Możecie narysować kogoś smutnego, o tak, albo poeksperymentować, może o tak, i będzie... prosta kreska i będzie ktoś zniecierpliwiony. Albo może, naprawdę, co tylko chcecie, popróbujcie. Patrzcie, mały zygzak. Proszę. Przeróżne rzeczy możemy zrobić.

Właściwie to narysujemy razem jeszcze jedną postać, jeszcze jeden pomysł. Świetny patent, spróbujcie, na ludzi w okularach. Rysujemy nos, trochę jak u Spike'a. Teraz oprawki, czyli dwa kółka i takie coś pomiędzy. I dwie kropki w środku na oczy. A potem ucho. Więc właściwie to, co robiliśmy wcześniej, tylko tym razem dorysujemy oprawki. O tak. Patrzcie na to.

„Myślenie wizualne w edukacji globalnej”

Projekt jest współfinansowany w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2020 roku

(Śmiech)

O, ten myk bardzo lubię. Patrzcie.

(Śmiech)

A potem trochę tutaj. Mazak pod wąsami, linia w dół, koszulka, na lewo, na prawo. I mamy to. Moglibyśmy dalej, prawda?

Mam nadzieję, że narysowaliśmy tyle, że wierzycie już, że faktycznie wszyscy umiemy rysować. I nie tylko my tutaj. Pracowałem z... Podzielę się trzema przykładami ludzi, którzy nauczyli się rysować, co ich samych zaskoczyło. Na koniec zachowam mój ulubiony, najbardziej zaskakujący przykład.

Pierwszy przykład: Pracowałem dużo z dziećmi i uczniami w szkole. Maluchy rysują bez problemu, ale jak dochodzą do 15, 16 roku życia, większość zaczyna uważać, że nie potrafi rysować. Ale pracowałem z nimi. W tym tygodniu byłem w szkole, gdzie uczyłem ich, jak wykorzystywać obrazy do zapamiętywania. Jedna dziewczynka chciała zapamiętać, co robią czerwone krwinki i narysowała obrazek czerwonej krwinki niosącej w torbie O₂, żeby sobie zapamiętać że czerwone krwinki transportują tlen do wszystkich części ciała. Świetne to było.

Inni ludzie, z którymi pracowałem, to różni dorośli, z różnymi historiami, ale głównie w biznesie – i oni często chcą przygotowywać prezentacje, które zapadną w pamięć. I znowu, szybki obrazek czy szkic mógłby się sprawdzić. Ale znowu, większość ludzi myśli, że nie umie rysować. Popatrzcie jednak na to. Parę falek, łódka. To by mogło symbolizować hasło „Jesteśmy w tym wszystkim razem”. Gdyby coś takiego pojawiło się podczas prezentacji, na pewno zapadłoby w pamięć, prawda?

A trzeci przykład – niby nie powinno się mieć faworytów, ale to mój ulubiony. Byliście kiedyś na przyjęciu, gdzie ktoś spytał was, czym się zajmujecie? Robi się troszkę sceptycznie, kiedy ludzie to robią. Pewna pani mnie o to zapytała i powiedziałem: „Prowadzę warsztaty i uczę ludzi rysować”. A ona na to: „Przeprowadziłby pan coś takiego dla naszej grupy? Pracuję z ludźmi – była wolontariuszką – pracuję z grupą osób, po udarze”. Więc odpowiedziałem: „Oczywiście, mogę na to poświęcić trochę czasu”. Zgodziłem się i zarezerwowałem czas. Spotkało was to kiedyś? Zbliżył się termin i myślisz: „Na co ja się zgodziłem? Czy będę w stanie to zrobić?”. I myślałem: „Co bym mógł z nimi zrobić...? Wiem. Rysowanie postaci. Spodoba im się”. Ale gdy zbliżał się termin, zacząłem się obawiać, bo wtedy myślałem sobie: „Pracowałem z dziećmi, z różnymi dorosłymi, ale nigdy z taką grupą”.

Okazało się, że to była część fundacji TALK. TALK to wspinała organizacja, która pomaga osobom, które przeżyły udar i cierpią na afazję. Być może słyszeliście o tej przypadłości, afazji, czasem nazywa się ją dysfazją. Przede wszystkim wpływa na ich zdolność komunikowania się.

„Myślenie wizualne w edukacji globalnej”

Projekt jest współfinansowany w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2020 roku

Wiec, mogą mieć trudności z czytaniem, pisaniem, mówieniem czy rozumieniem. Taka przypadłość może bardzo izolować, może być bardzo frustrująca i prowadzić do utraty pewności siebie.

W każdym razie, przygotowałem wszystko na zajęcia – na parę godzin, z przerwą na herbatę – i coraz bardziej się denerwowałem. Ale nie było takiej potrzeby. Pokażę wam ich prace. To jedno z najlepszych rzeczy jakie kiedykolwiek zrobiłem. Pokażę wam pierwszy slajd. Tak jak was, nauczyłem ich Spike'a i chciałbym, żebyście zobaczyli reakcję na ich twarzach, kiedy to zrobili.

Widzicie tu dwie osoby po udarze, po lewej i po prawej, i wolontariuszy, którzy im pomagają. Każda osoba po udarze, było ich około 36 i wolontariusze, jeden do jednego -- Widzicie ten zachwyty na twarzach? Spójrzmy na kolejne zdjęcia. Ten pan nazywa się David, trzyma swój rysunek, od razu widać, że to Spike, prawda? Właściwie to narysował go nawet lepiej.

Ale nie zdawałem sobie sprawy – nawet po zajęciach – z tego, że wiele osób, w tym David, rysowało nie tą ręką. Udar Davida objął prawą część jego ciała, więc rysował lewą ręką, tak jak wiele innych osób. I nikt o tym nie wspomniał, nikt się nie poskarżył. Po prostu zabrali się za zadanie. To były bardzo inspirujące zajęcia. Uczące pokory. Jedną z najlepszych rzeczy jakie w życiu zrobiłem.

Po tym wszystkim dostałem pięknego maila od doktora Mike'a Jordana. Jest prezesem grupy TALK – jest doktorem medycyny, ale i prezesem fundacji. Napisał do mnie, cytuję, „Nasi podopieczni nauczyli się dzisiaj, że potrafią rysować. Ale to nie wszystko. Tego rodzaju aktywność naprawdę buduje ich pewność siebie”. Więc ja się cieszyłem, on się cieszył, wszyscy byli zadowoleni i zaprosili mnie jeszcze raz, a teraz pojawiają się tam co 3-4 miesiące. To wspaniałe. Pomyślałem, że to będzie piękny przykład do podzielenia się.

Chcecie jeszcze coś narysować?

(Publiczność) Tak.

To lecimy. Weźcie mazaki. Zaczynamy. OK. Narysujemy teraz kogoś, kogo rozpoznacie. Zaczniemy od dużego nosa, trochę jak u Spike'a. Teraz dodamy oczy i możecie pomyśleć „To też trochę jak Spike”. Patrzcie teraz. Coraz cieplej. Proszę bardzo. Linia tutaj, i tutaj. Rysujemy V, kreska na lewo, kreska a prawo. I mamy Alberta Einsteina.

(Śmiech)

Macie mazaki, udowodniliście, że potraficie rysować. Możecie jak najbardziej zabrać markery ze sobą i ćwiczyć w domu, nawet się komuś pochwalić. Ale chciałbym zostawić was z pewną myślą. Kiedy weszliście tu dzisiaj, wielu z was myślało, że nie umie rysować. I mam dla was pytanie.

„Myślenie wizualne w edukacji globalnej”

Projekt jest współfinansowany w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2020 roku

Ile takich ograniczających myśli codziennie ze sobą nosimy? Przekonań, które być może da się podważyć, inaczej na nie spojrzeć. I jeśli zakwestionujemy te przekonania i zaczniemy inaczej myśleć, co jeszcze, poza rysowaniem, stanie się dla nas osiągalne?

Bardzo dziękuję.

(Brawa)

„Myślenie wizualne w edukacji globalnej”

Projekt jest współfinansowany w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2020 roku

